

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-м и АДЫГЭ ХЭКУ КОМИТЕТЫ, И МЫЕКЪОПЭ
ГОРКОМЫ ЫКИ ТРУДЯЩХЭМ ЯДЕПУТАТХЭМ
ИХЭКУ СОВЕТЫ ЯОРГАН

1945 ильэс
Сентябрэм
и 11
Гъубдж
№ 101 (3887)

Ылаусэ 20 ч.

ЛЭЖЫГЪЭ ТЫНЭР ПСЫНКІЭ ШЪЫПКЪЭУ ЗЭРЭЗЭШОТХЫН

Теклоныгъэм ехылаагъэу товарич Сталиным народым фишыгъэ обращением ипэгъоклэу тыхэгъэгу инародахэм зымылэжыгъэу Юф ашэнэу, тыхэгъэгу ивоенно-экономическэ куачлэ нахьри агъэпытэнэу Родинэм гушлэ ратыгъ. Джащ фэдэу, тэ ти Адыгэ хэку итрудящхэм гъэхъэгъагъэхэр ашыгъэу пшъэрылхэр зыфашыжыгъэх.

Тыхэгъэгу ивоенно-экономическэ куачлэ нахьри гъэпытэгъэнымклэ мэкъу-мэщышлэхэмэ пшъэрылхышхо ялэу щыт. Ахэмэ хэгъэгу м лэжыгъэу ишыклагъэр икыоу рагъэгъотын фае. Ар щытху хэлъэу гъэцэклагъэным фэшлэ Всесоюзноэ социалистическэ соревнованием зегъэушъобгъугъэнымклэ Кубаны итрудящхэр, ахэмэ тэ ти Адыгэ хэку итрудящхэри зерахэтэу, инициаторхэу хъугъэх. Кубаны илофшылэхэмэ, ахэмэ тэ тыхэку итрудящхэри зерахэтэу, октябрэм и 25-м ехууллэу лэжыгъэ тынэр аухынэу пшъэрылхы зыфашыжыгъэ. Ар гъэцэклагъэнымклэ амал пстэури ти. Тыхэку иколхоз бэклаемэ социалистическэ соревнованием зыхахэхэм август мазэм гъэхъэгъэ дэгъухэр шашыгъ. Колхоз пчъэгъабэмэ лэжыгъэ тынымклэ ильэс планэу ялэр агъэцэклагъ. Гушылэм пае, Тэхьютэмыкье районым щыц колхозхэу Сталиным ыцлэклэ щытым, „КъэгъотыкІэм“, Мыекъопэ районым щыц колхозэу Я 17-рэ партсъездым ыцлэклэ щытым сентябрэм и 5-м ехууллэу лэжыгъэ тыным ильэс планхэр агъэцэклагъэх.

Ау август мазэм играфик хэкум гъэцэклагъэ щыхъугъэп. Лэжыгъэ тынымклэ хэкур анахьэу аужы къызыганэхэр, Теуцожь ыкІи Шэуджэн районхэр арых. Мыхэмэ август мазэм играфики ызыщани агъэцэклагъэп, аужым Теуцожь районым лэжыгъэ тыным ильэс план зэригъэцэклагъэр процент

38-рэ нахь хъурэп. Шэуджэн районым ильэс план зэригъэцэклагъэр процент 46,7-рэ нылэп. Ащ афэмьдэу лэжыгъэ тынымклэ пэрытныгъэр зыгыгъ Тэхьютэмыкье районым август мазэм играфик зэригъэцэклагъэр процент 93,2-рэ мэхъу.

Лэжыгъэ тынымклэ Теуцожь районэр анахьэу аужы къинэнэр къызхэкІырэ, лэжыгъэ Іонэр тэрэзуу зэрэзэхимыщагъэр ары. Ащ районым ируководительхэр щыгъуазэх нахь мышлэми, лэжыгъэ Іоным илоф тэрэзуу зэхэщэгъэным намалхэр икыоу зерахьэрэп ыкІи ащыкІэ колхозхэмэ ялоф зытетым икыоу зыщагъэгъуазэрэп.

Партийнэ, советскэ организациехэм пшъэрылхэу ялэр—блэкІыгъэ мазэм шыклагъэу афэхьугъагъэр къыдрагъэхьыжыгъэ, сентябрэ мазэм играфик ипІалэм къыпэу агъэцэкІэнэр ары. Джащ фэшлэ комбайнхэм, ІонэкІо машинэхэм чэщи мафи Іоф ашлэу, лэжыгъэри чэщи мафи рацаллэу агъэпсын фае. Анахьэу аналэ зытрагъэтын фаемэ ащыщэр, лэжыгъэр тэрэзуу къэухъумэгъэным илоф ары. Лэжыгъэр икыуклэ къэухъумагъэ зэрэхъуным тегъэпсахыгъэу анахь колхозник дэгъумэ ащыщэу къэрэгъулэхэр хьамэхэмэ алуын фае.

Лэжыгъэ ищыным илоф нахьри гъэпсынклэгъэным фэшлэ, ащ колхозхэмэ ябылым куачлэхэр, джащ фэдэу колхозникхэмэ ячэмхэу маклэу щэ къэзытхэрэри хагъэлажыгъэхэ ашын фае. Колхозникэу зичэмклэ лэжыгъэр езыщалэрэмэ нормэу ялэм къызырагъэхьукІэ, дополнительнэ оплатэ зэраратыным, трудоденхэр тэрэзуу зерафагъэуцуным колхозхэмэ яруководительхэмэ икыуклэ аналэ тырамыгъэты хъуштэп.

Родинэм гушлэу еттыгъэр зэрэдгъэцэкІэжыным намалхэр зэклэ зетхьэхэзэ, лэжыгъэ тынэр октябрэм и 25-м ехууллэу зэрэдгъэцэкІэн! Хэгъэгор къызэрэтшыгугъурэр къэдгъэшъыпкъэжыны!

СССР-м и Совнаркомы

Сталинград зыпкъы игъэуцожыгъэнымклэ Главнэ управление зэхашэ

Къалэу Сталинград зыпкъы игъэуцожыгъэнымклэ Главнэ управление—„Главсталинградстрой“—зэхашэнэу СССР-м и Народнэ Комиссархэмэ я Советы унашъо ышыгъ. Управлением трест бэклае илэшт: жилищнэ, культурнэ-бытовой ыкІи административнэ строительствэмклэ ыкІи санитарнэ-техническэ Іофхэмклэ. Строительнэ Іофхэу 1945—1947-рэмэ ильэсхэм ашлэштым ибагъэ сомэ миллион 238-рэ ауасэу ыштагъ. УправлениякІэр Сталинградэу щылэшт ыкІи зылэ илэы шъыпкъэу щытыщтэр РСФСР-м и Народнэ Комиссархэмэ я Совет ары.

Лыхъужь къалэр псынклэ шъыпкъэу зыпкъы игъэуцожыгъэным пае Сталинградэу чырбыщ, кера-

мическэ ыкІи гипс изделиехэр къыдэзыгъэкІырэ строительнэ предприятиехэмклэ ежь ипронзводственнэ базэ щагъэпсы. Леспромхоз 29-мэ къалэр зыпкъы игъэуцожыгъэнымклэ Іофэу ашлэштым пае псэолъапхъэхэр къырагъэоллэштых.

СССР-м и Народнэ Комиссархэмэ я Советрэ ВЦСПС-мрэ язэлэпахрэ Красное знамяхэр щылэнэу агъэпсых, ахэр Сталинград зыпкъы игъэуцожыгъэнымклэ Іоф зышлэрэ строительнэ трест пэрытхэмэ мазэ къэс аратыщт. Премиехэу 3 агъэнефагъ. Зэлэпахрэ Красное знамяр къэзыхьэрэмэ сомэ мини 100 хъоу премие араты. Апэрэ премьер сомэ мин 50 мэхъу, я Іонэрэр—сомэ мин 25-рэ мэхъу.(ТАСС).

М. И. Калининим Т. С. Бубновам—Свердловскэ областымклэ Верхне-Пышминскэ районим и Торфоснабы илофшылэм „Мать-героиня“ орденымрэ почетнэ званиеу „Мать-героиня“ зыфилоэр присвоить зэрэфашыгъэмклэ Союз ССР-м и Верховнэ Советы и Президиумы играмотрэ ретыжых.

Г. Широковым ифото

(ТАСС-м ифотохроник).

Анахь ящыкІэгъэ товархэмэ якъыдэгъэкІыны зыкъегъэлэтыгъэным ехылаагъ

Местнэ промышленностым, промысловэ кооперацием ыкІи инвалидхэм якооперациехэм япредприятиехэмэ, анахьэу ящыкІэгъэ товархэмрэ гъомлэпхъэ товархэмрэ нахьыбэу къыдагъэкІыныхэм илоф тхьабзэхэмэ яхылаагъэу СССР-м и Народнэ Комиссархэмэ я Советы унашъо ышыгъ.

Чыплэ сырехэм ыкІи местнэ промышленностым, промысловэ кооперацием, инвалидхэм якооперациехэм япредприятиехэмэ отходэу афэхьухэрэм ахэшлыкІыгъэхэу анахьэу ящыкІэгъэ товархэм ыкІи гъомлэпхъэ товархэм якъыдэгъэкІыны зыкъегъэлэтыгъэнэр, советскэ организациехэмклэ мэхьанэшхо зылэ пшъэрылхэу СССР-м и Совнаркомы ылытагъ.

Союзнэ ыкІи союзнэ-республиканскэ промышленностхэм япредприятиехэмэ я директорхэм, анахьэу ящыкІэгъэ товархэр къыдэгъэкІыгъэнхэм къекІунэу щыт отходхэр, местнэ промышленностым, промысловэ кооперацием ыкІи инвалидхэм якооперациехэм япредприятиехэмэ аратынэу япшъэрылх.

Союзнэ ыкІи союзнэ-республиканскэ промышленностхэм япредприятиехэмэ ежь къыдагъэкІыхэрэмэ афэхьурэ отходхэм ахэшлыкІыгъэу местнэ промышленностым, промкооперацием ыкІи инвалидхэм якооперациехэм япредприятиехэмэ апае полуфабрикатхэр, ежь яорсэхэм ахэр арацэнхэм фэшлэ изделие хьазырхэм япроцент 50 фэдиз къалахьыжыны фитхэу, агъэхьазырынхэ алъэкІышт.

Местнэ промышленностымрэ промысловэ кооперациемрэ къы-

дагъэкІырэ металлхэм ыкІи металлопрокатхэм япроцент 75-рэр местнэ промышленностым, промысловэ кооперацием ыкІи жилищнэ-коммунальнэ хозяйствэм ящыкІэгъэмэ апае, союзнэ республикахэмэ я Совнаркомхэмэ агъэфедэх ыкІи централизованнэу гоштыгъэным ипланы металлыр хахьэрэп.

Бзыуцыфым зэрэхаджыкІыхэрэр, клэным хэшлыкІыгъэ чэтэнхэр зышыхэрэр ыкІи хьашъо подошвэхэр къэзышыхэрэр местнэ промышленностым, промысловэ кооперацием, инвалидхэм якооперациехэм ащыщхэу зыпкъ рагъэуцожыныххэу ыкІи зарагъэушъобгъуэнэу союзнэ республикахэмэ я Совнаркомхэмэ пшъэрылхы афашыгъ.

Кухэу, жэхэу, щэрэхъхэу, мебельхэу, пхъэчэе тарэхэу, клепкэхэу, щепнэ изделиехэу, хозяйственнэ класпэхэу, хамот ІапІэхэу, чырбыщхэу, известхэу, етІэфэу, алебастрэхэу ыкІи черепицхэу местнэ промышленностым, промысловэ кооперацием, инвалидхэм якооперациехэм япредприятиехэмэ къащыхэрэр централизованнэу гоштыгъэнхэу щытэп.

Анахьэу ящыкІэгъэ товархэр ренэу жъугъэу качествэ ин илэу къыдэзыгъэкІыхэрэмэ апае, дипломхэу а 1-рэ, я 2-рэ ыкІи я 3-рэ степенхэр агъэуцух.

Предприятиехэу, артельхэу, мастерскойхэу ыкІи ательехэу, дипломклэ наградить ашлэгъэхэмэ, ильэс къэсми ахъцэ премиехэр аратых. Инженерхэу, техникхэу, мастерхэу дипломклэ наградить ашлэхэрэмэ, ІонатІэу зылутхэмклэ окладэу ялэм мазэ къэсми ахагъэхъошт.

М. И. Кутузовыр къызыхъугъэ мафэр ильэс 200 зэрэхъурэм ехылаагъ

ВИЛЬНЮС, сентябрэм и 8. (ТАСС). Вильнюсы ианахь дворец дэхэ дэдэмэ ащыц горэм офицермэ яунэ къыщызэлэухыгъ. 1812-рэ ильэсым декабрэ урыс полководцэшхоу Кутузовыр мыщ къыщыуцущыгъ.

Кутузовыр къызыхъугъэ мафэр ильэс 200 зэрэхъурэм ехылаагъэу офицермэ явильнюсске унэ мы мэфэ благъэхэм выставкэ къыщызэлэухы. 1812-рэ ильэсым иотечественнэ заоу, наполеоновскэ дзэхэр зэхэкъутэгъэнхэмклэ ухыгъэ хъугъэм историе пчъэгъабэ хъурэ литературнэ произведенийехэмрэ

картинэхэмрэ цыфэу къекІуалэхэрэр нэлуасэ афашышт.

Темэхэу: „Михаил Илларионович Кутузовыр—урыс полководцэи“, „Кутузовыр Вильнюсы зэрэщылагъэр“ зыфилохэрэмэ яхылаагъэу лекциехэр юбилей мафэм офицермэ яунэ щылэштых. Наполеоновскэ армием зэрэтеклогъагъэхэм ехылаагъэу Кутузовым иприказклэ салот зыцатыгъэгъэ Замковэ къушъхьэм, джащ фэдэу фэшъхьафрэ историческэ чыплэхэу урыс полководцэшхор Вильнюсы къызэрэклогъагъэм яхылаагъэхэм офицерхэр экскурсиеклэ агъэкІоштых.

Куйбышевы икІэу телефоннэ-телеграфнэ линии Ульяновскэ ащэ

КУЙБЫШЕВ, сентябрэм и 8. (ТАСС). Хэку центритлүмэ—Куйбышеврэ Ульяновскэрэ азыфагукІэ занкІэу телефоннэ-телеграфнэ линии

рыкІоу агъэпсыным фежыагъэх. ПстэумкІи ащ икІахыгъэщтыр километри 150-рэ фэдиз мэхъу.

Алтайскэ краймкэ Локтевскэ районим и Перво-Успенскэ МТС итрактористхэмэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр ашыгъэх. Локтевскэ районим крайм апарэ чыпнэр щыпгъ.

Сурэтым итыр: МТС-м инахъ трактористкэ дэгъоу, зивормэ проценти 160-у зыгъэцкларэ комсомолкэу Зоя Шуваевар ары.

В. Хейфецы ифотэ (ТАСС-м ифотохро.нк).

Натрыф бэгъуагъэ къехъыжы

Шъхъахъутгэ Хъаджмуратэ ильэс 70-рэ ыныбж. Ащ хэтэшлэ бригадэм икъэрэгъулэу Иоф ешлэ. Натрыф гектар ылэжыныу колхозу „Я 2-рэ Улалэм“ иправление чыгу участкэ кылыхыгъагъ. Хъаджмуратэ учурэ тысырэ ымышлэу инатрыф участкэ дэлэжъагъ. Ар шэ ыпклагъ. Къызычхэмкыгъэ чыпнэхэмэ лэклэ ахигъэтлыс хъажыгъ.

Джаш фэдэу егугъузэ, Хъаджмуратэ алыхыгъэ участкэр ылэжыгъ ыкн а зы гектарым пуди 150-м кышымыккэу кырыхыныу къегъэгугъэх.

Тов. Шъхъахъутгэм инатрыф участкэ уеплымэ гур къегъэчэфы ежыри ащ лэшэу рэгущо.

Къызыгъэнчэу лэжыгъэр зэрэсыгъоижыным сыфэбанэ

Хъакурнэхъаблэ МТС-м Иоф зышысшлэрэр ильэс бэклае хъугъэ. Сызэрэкомбайнерым имызакъоу тракторнэ бригадэу № 15-м сырибригадир. МТС-м Иоф зышысшлэу зыхъугъэм кышыгъэжыгъагъэу сыд фэдэрэ Иофи сызыфагъазэрэр шысэтехыпнэу зэрэзэшлосхыным шышыпккэу сыфэбанэ.

Къызыгъэ фэмыхъоу лэжыгъэр зэрэсыгъоижыныцтым инэу сыналэ тетэу сикомбайнэ пасэу згъэцккэжыгъэ. Колхозу Иоф зышысшлэрэ „Залымхъаным“ колосовой лэжыгъэ гектар 253-у илэм шышэу гектар 230-рэ комбайнэклэ сыгъоижыгъэ. Колосовой лэжыгъэмэ яугъоижыным районим ит колхозмэ апэу суухыгъэ. Мафэ къэсмэ гек-

тар 15 — 18 сыгъоижыныу Иоф сшлагъэ.

Джы сибригадэклэ сызфэбанэрэр жьоным илоф. Август мазэмкэ гектари 100 сыжъуагъэ, ау ащкэ гъэхъагъэу сшлэр маклэ нылэп. Лэжыгъэ угъоижынымрэ бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъанымрэ язэшлосхынкэ Родинэм гушлэу еттыгъэр шытхъу хэлъэу зэрэдгъэцккэжыным елытыгъэу плэлъэ клэклэ дэгъу шыпккэу бжыхъэ лэжыгъэ шлэныр зэрэзэшлосхыным сибригадэклэ зэклэ кыуачлэу тилэр етхыллэшт.

И. Лъэцэрыкыу.

Хъакурнэхъаблэ МТС-м икомбайнер.

Лэжыгъэ ищыным чэмыхэр хагъэлажы

Госпоставкэ тыныр иплалтэм кыпнэу зэшлосхыгъэ зэрэхъуным елытыгъэу Тэхъутэмкыкое районим шыщ колхозу „Мафэм“ иколхозникхэмрэ иколхозницэхэмрэ лэжыгъэ ищыным яшыпккэу хэлажы.

Колхозникхэу Хъатит Хъамидэм, Нэгъой Махъмудэм ыкн Хъатит Хъазрэтым ежъ ячэмхэмкэ лэжыгъэ центнери 7—8-м ехъу элеваторым мафэ къэс ращалэ.

Р. Клармыт.

Бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъаным фэхъазырхэп

Бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъаным непэ-неушэу хэкум иколхозхэр зэлыфежыштых. А Иофым фэхъазыр шыпккэу пэгъоклыгъэным мэхъанэшхо илэу шыт. Лэжыгъэ хэлъхъаным зэшлосхыгъэ зэрэхъурэм къэкларэ ильэсым лэжыгъэу къахыжыштыр бэклэ епхыгъэу шыт. Джаш кыхэккыкэ, чылапхъэхэр ыкн мэкъу-мэщ лэмэ-псымэу лэжыгъэ хэлъхъаным ищыккэ-гъэщтыхэр ичэзым гъэхъазыргъээн фае.

Ау бжыхъэ лэжыгъэ хэлъхъаным изыфэгъэхъазырын Иоф дэзымышлэхэрэр Шэуджэн районим иколхозхэмэ ахэт. Гушылэм пае, „Коммунизмэм игъогу“ зыфиорэ колхозу тов. Абрэджыр зипредседателым чылапхъэхэр ыгъэхъазырырэл. Мэкъу-мэщ лэмэ-псымэ хэм ягъэхъазырын дэуу щэкло. Культиваторхэмрэ сеялкэхэмрэ

гъэцккэжыгъэн фаехэу кышпчъэуым Гурых. Ау гъуклэхэм Иоф ашлэрэп—колхозым ипредседателэу тов. Абрэджым ахэмэ отпуск аритыгъ.

Цуабзэхэр зыулун зэрэшымылэм пае тракторхэр мэфэ пчъэгъабэрэ хъаулыеу шэтых. Ащ зыкн тов. Абрэджыр ыгъэгумэккырэл.

—Гузэжыгъоу шылэп, бжыхъэр къэсынкэ шылэр джыри бэлэ—елэш председателыр ежъэжы.

Ащ фэд колхозу „Мамхыгъэм“ илоф зытетыри. Мы колхозми имэкъу-мэщ лэмэ-псымэхэмэ ягъэцккэжыным дэуу щэкло. Агъэцккэжыгъэ сеялкэр зауплэклум щыклагъэхэр илэу кычылагъэшыгъ. Колхозым былым кыуачлэу илэр бэ, ау ахэр жьоным колхозым ируководительхэм шагъэфедэн адэрэп.

Г. Сажев.

Узбекскэ СС-м иколхоз бэлаехэмэ мы ильэсым ин дэдэу шымыг гидроэлектростанциехэр агъэгъушырэ каналхэмэ ежъ акыуачлэу шагъэпсых. Сурэтым итыр: колхознэ электромеханикэу Нигмат Ахмедовым февралым и 23-м ыцккэ шыт колхозым шашыгъэ гидроэлектростанцием имашинэхэр зычэттым Иоф зэрэшишлэрэр ары.

А. Кузменкэм ифотэ (ТАСС-м ифотохроник).

Клэлэцккэу апае утрянник шылагъ

Августым и 9-м мафэм сыхъатэр 12-м Мыекыуапэ иеджапэхэмэ яапэрэ ыкн ятлонэрэ классхэмэ ащеджэрэ еджэккэ цыккыхэмэ апае ВЛКСМ-м игоркомрэ народнэ образованием игородской отделрэ хэку драматическэ театрэу А. С. Пушкиным ыцккэ шытым утрянник шашыгъагъ.

Утрянникэр комсомолым игоркомы исекретарэу тов. Ребриковым кызылуныгъ ыкн гороном изаведуюшэу тов. Андриановым гушылэр ритыгъ. Ильэсыккэ еджэнэр зэрэрагъэжыжыгъэмкэ къафэгущоу, тов. Андриановым клэклэу гушлэу кышыгъ.

Джаш фэдэу, ВКП(б)-м ихэку комитеты еджапэхэмэ ялофккэ иотделы изаведуюшэу тов. Кильдишовамрэ пионерхэмэ яштабы иначальникэу капитанэу тов. Селиверстовымрэ еджэккэ цыккыхэмэ къафэгущоу ыкн тапэклэ ильэсыккэ еджэным гъэхъэгъэшлу-хэр шашыныхэу къаралуагъ.

Ащ ыужым еджапэхэмэ акыуачлэклэ художественнэ часть шылагъ. Апэу я 2-рэ ублэплэ еджапэм ия 3-рэ классы иеджэккэ цыккыхэмэ ордэхэу „Москва“, „В атаку“, „Казачка“ зыфиохэрэр къауагъэх ыкн къэшпеккэ зэфэшъхъафхэмкэ къэшъуагъэх, стихотворениехэмэ кыджагыэх. Анахъ дэгъоу къэшъуагъэхэмэ, стихотворениехэм къяджагъэхэмэ ыкн ордэ къэзылуагъэхэмэ еджэккэ цыккыхэу Шаповаловар, Джастэр ыкн Кринко ащыщых.

Я 17-рэ, я 18-рэ гурыт еджапэхэм ыкн детдомэу „Пионер“ зыфиорэм яеджэккэ хэмэ, джаш фэдэу утрянникым художественнэ часть шырылагъ.

Еджапэм игъэцккэжыным ыухыгъ

Мамхыгъэ гурыт имыкыурэ еджаплэр (Шэуджэн район) ильэсыккэ еджэным сьдрэмккэ фэхъазырэу пэгъоклыгъ. Еджапэм иклассхэр ыгъэцккэжыгъахэх, кымафэм ыгъэстышты пхъэм ыныккэ-о нахыбэ ыгъэхъазырыгъах.

Ответственнэ редакторым ипшээрлэхэр зыгъэцккларэ Хъ. У. ШЭРТАН.

Хэгъэгъу лэклэб хъэбархэр

Япониэм члэнагъэу заом шышыгъэр

ЛОНДОН, сентябрэм и 8. (ТАСС). Агентствэу Рейтер кызыритрэмккэ, японскэ армиэмрэ флотымрэ ипстэумккэ цыфкыуачлэмккэ члэнагъэу афэхъугъэр нэгырэ миллиони 5-рэ мин 85-м нэсыгъэу японскэ правительствэм ипредставителы японскэ парламентым ия 88-рэ сессие шарилуагъ. Японскэ армиэм укыгъэу шлоклодыгъэр мин 310-рэ, флотым нэгырэ 157.365-рэ. Союзникмэ явниацие зэрэтебыбэщтыгъэм кыхэккэу, нэгырэ 241.309-рэ укыгъэу хъугъэ ыкн нэгырэ 313.041-рэ улэгъэу хъугъэ. Токио закъом шаукыгъэр нэгырэ 88.250-рэ.

Заор заублэм игъом японскэ флотым линкорышлэу илагъэм шышэу, заор зышашыгъэм ехъуллэу кыфэнэжыгъэр пды нылэп, ау ащ шышэу зыгори бгъэфедэн плэккыныу шытэп. Авианосцэ 25-м шышэу японскэ флотым 19 шлоклодыгъ

ыкн бгъэфедэн плэккыныу илэр авианосци 2 нылэп. Крейсер 47-м шышэу бгъэфедэн плэккыштыр 3 нахъ хъурэп. Эсминци 174-у, заом ыпэклэ ыкн заом илэхъанэм ашылагъэхэм ащышэу 30 нахъ бгъэфедэн плэккыштыр. Заор заублэм илэхъаным японскэ флотым подводнэ лодкэ 64-рэ илагъ ыкн заом илэхъаным подводнэ лодки 126-рэ хагъэхъуагъ. Заом илэхъаным кыккыоцым подводнэ лодки 131-рэ шлоклодыгъ. Подводнэ лодкэ 59-у кыфэнэжыгъэм шышэу бгъэфедэн плэккыштыр 50.

Заор зырагъажыэм игъом японскэ торговэ къуахъхэмэ ипстэумккэ тоннажэу илэр зэрэхъуштыгъэр то ин миллиони 6-рэ мин 380-рэ, мы ильэсым августым и 1-м ехъуллэу зэрэхъурэр—тони 1 миллионрэ мин 560-рэ.

Берлинскэ бургомистрэм изаместителы Гитлеры илофккэ кылуагъэр

ЛОНДОН, сентябрэм и 9. (ТАСС). Агентствэу Рейтеры икорреспондентэу Берлины шылэм кызыритрэмккэ, сен ябрэм и 8-м Берлины ибургомистрэу докторэу Карл Мароны, Адольф Гитлер псау зэрэшылэмккэ шлошъхъуныгъэ пытэ илэу кылуагъ. Агъэуныфыгъэу зэрэшытыгъэмккэ, имперскэ канцелярием ибомбоубежышты пэгъунэгъоу луагъотгъэгъэ хъади 5-мэ Гитлер ихъадэ ахэмытыгъэу Мароны кылуагъ.

ЛОНДОН, сентябрэм и 9. (ТАСС). Агентствэу Рейтер кызыритрэмккэ, газетэу „Ивнинг Стандарт“ игушылэхэмэ кызырагъэлъагъорэмккэ Скотланд—Ярдэ илофшлэхэм Гитлер джыри псау шылэу алыты. Гитлеры изаместителэу Рудольф Гесс Уэльсэ военнэ пленэу зышлэпэм илэхъаным Гитлеры ехыллагъэу тхылытыхыгъэу газетым кыелэо. А тхылым Скотланд—Ярдэ илофшлэхэр джы хэплагъэх. Шъэфыккэ зышылагъэбыллышты чыпнэхэр ыкн дунаер ыштэнымккэ гитлеровскэ планым зы кызымыккыкэ зэрэхъажышты гъогухэри агъэхъа-ырынккэ хъунэу тхылым итэу газетым кыелэо.

Гитлеры илофккэ хъэбарэу шылэхэм яхыллагъ

РИМ, сентябрэм и 8. (ТАСС). Гитлер Гамбургы шалэгъугъэ фэдэу римскэ раддиом кветы. Гитлер лээккыцккэ шъхъаф илэу дэс.

Венгрием и Временнэ Национальнэ Собрание заседание илагъ

БУДАПЕШТ, сентябрэм 7. (ТАСС). Сентябрьэм и 5-м Венгрием и Временнэ Национальнэ Собрание ия 3-рэ заседание кызылуахыгъ. Правительствэм Иофэу ышлагъэм ехыллагъэу премьер-министрэу Миклош Белэ иотчетнэ доклады собраниер еделугъ.

Премьер-министрэм идокладкэ прениехэм партнехэмрэ профсоюзхэмрэ ялидерхэр ыкн Венгрием илэклэб ктэрал Иофхэмккэ министрэу Дьендьешу Янош къащыгушылагъэх.

Временнэ Национальнэ Собранием ипредседателэу Жедени Белэ, лидерхэр кызырагъушылагъэм елытыгъэу, партне ипстэумккэ правительствэм шлошъхъуныгъэ

зэрэфырилар къалуагъэу зэрилгытэрэр къарилуагъ.

Правительствэм зэклэ кыдыгъэккыгъэ декретхэр ыкн Национальнэ Собранием иполитическэ комиссие иунашъохэр Национальнэ Собранием шытагъэх. Верховнэ Национальнэ Советым хэтхэмэ зэхъоккыныгъэ зэрэфэхъугъэр Жедени Белэ къарилуагъ, джы Гере Эрни ычыпнэклэ ащ Ревани Иожеф хахъ.

Государственнэ властэр зэрэгъэпсыгъэшт шыккэм илофккэ унашъо ашыфэ нэсыккэ Национальнэ Собранием Верховнэ Национальнэ Советыр уполномочитэ ашыгъэ посолхэр ыгъэнэфэнэу, консулэхэм полномочиехэр аритыныу ыкн международнэ договорхэр адишшыну.